

G
Ef
140
RARA

80

3.—

Vollständig No i-16.

10/8° 1827

FREIE UNIVERSITÄT BERLIN
Fachbereich Politik- und Sozialwissenschaften
Bibliothek für Sozialwissenschaften
und Osteuropastudien

Ausgeschieden!

12. M. 2014
mw

G Ef 140 RARA

Slavisches Seminar

I.v. No. 8326

Pobožne glosy ſbratschoſſteje gmejny.

M. 9.

Sgromajone ſpišmow togo grobū Zinzendorfa.

9.

Kač duſcha dej ſ Christu ſ o m hobchadach.

Kſchēſeſijana, kenz ſe jo fu Christuſu hobroſhil, namgu ja hynazej ſe myſliſch, aſko až won we tom Wimozniku a ten Wimoznik we nōm jo žyw. Ten Wimoznik jo mot winowych pſchutow powedal, kenz ſwoju moz ſ Nogo, togo penika, ſchēgnu. (Jan. 15, 4) Won jo kſwojomu Woſchzoju gronił: „Ja we nich, a Ty we inno“. (Jan. 17, 23.) To muſy ſebe kužda duſcha nēto ſama moz groniſch, tak bliſko wona ſtym Wimoznikom jo ſnata a ſwēſana. A mali ſogo tak bliſko, al glōwek jano nezo mēſch možo; hobchadali ſ Niu kuždy ſen a kuždu ſchtundu, potom ma wona to ſiebjo na ſejni, ale perwej niz. Chtož ſtym Wymoznikom nej hopoſnath, ſ nim, ſtym mužom tych bołoſcžow, ten nej ſeden bratsch. Kač nēchten ſ Jeſuſom hobchada, na tom možoſch poſnaſch, lez jo gole Bože, ab niz. Mjasny Nogo a nami jo wěſty ſwěſtę, we ſbožnej ſchtunze huzhnońy, togo my ſe dere dopominejomy, mot togo zaſka ſmę ſ Niu ſnate, a taki ſwěſtę trajo až do nimernosczi. Na tom

hobstoj zele naſcho žyvěne; mimo Jeſuſa ſamžoſch
ſe potom węzej žywisch. We Nom ſe žywisch, we
Nom roſcž, ſnim ſe roſgraniſch a hobradowasch,
to jo nam rowno tak notne a třebne, ač naſcho
dychanie ſa naſcho žyvěne. Naſcha zela mož. hob-
ſtoj jano we tom, až ſ'Nim ſimy ſwēſane. Žednu
drugu radu my ſa takich, ač kſcheli razi ſbožne
byſch, ſamamh ač tu: ſ'Nim ſwēſane byſch ſe ſchē-
lom a ſ'duſchu, tak až mimo Nogo ſy negluznij
a chudobnij a rowno ač chuda fyrotka, ač boga
chujinka. Tak by nam teč bylo hočko hutschobij,
gab Togo ſklowo ſiemeli, až zo pſchi naſ woftasch
kuždy žen až na konz togo ſwēta, — gab naſ ne-
roſwjaſzelik kuždy luby ženk ſ'noweju hopokafiu
Togo luboſeji a gnady. To by ſa naſ byla zaſchna-
noz a ſchamih žen, gab nezuli, až Won jo pſchi
naſ, až jo nam bliſko. Pſched thma wožyma na-
ſchogo Wimožnika chojjimy a ſtojmh, ſpimy a wo-
zuschejomy, želamh a wotpozhywamh, jemy a pijomh;
pſched Nim my ſe roſgraniamh, pſched Nim my
ſpiwanh a bjatujomh; a to nej niz žiwnego, pſcheto
Won ga jo pſchi naſ kuždy žen. Komuž
tak nej hočko hutschobij, chtož take nezujo, dasch
ten ſe jano hyschci ras ſam pſchafcha: „kač ja
ſom pſchisheč k'tym žiſham Božym?“ —
nej ſe mnu tak ako ſe Sawlom mjas tým i
profetami? —

Wérno ga jo, to kſchěſczijanske žyvěne ſama
žedneje wěſtosczi a hobſtawnoſczi we tej wěre na
togo ſyna Božego, nejli złowek perwej ſam ſe a
ſwoju žalosej huſiał a nezo wot teje gnadu we
kſchwi Jeſuſa ſgoniš: ale rowno tak wérno teče jo,

až ſi takego, kenz na pſchawej droſe jo gole Bože
hordował, wono nězo welgi tužnego jo, gaž ta du-
ſcha ſe tomu pſchihuzhjo, až dny a thjeňe dkujſko
mogla ſe žywiſch a pſcheporafch, mimo až měla
požedaňe ſa tým ſtrowim, ſa teju gnadu we Že-
ſuſowych ranach. To námžo žedno pſchawe gole
Bože hužaržasch a pſcheniaſcz; wono buwa takej du-
ſchj, gaž ſe wot Nogo wothuzhjo, ſchězej ač ten-
zaſ ſej běſcho, ač tomu staremu žyweňu ſe wotra-
fniu a ſbolosežami togo starego złoviveka ſe ſeblaze
a ſbolosežami wot nowotki ſe narozi. Togdla jan
bjatuj: ſiwarnuj mě lub' Bog na ſebju, až moja
luboſcz ſe ūehuganjo a moja hutschoba ūeſashy-
nejo!

Gaž do biblije poglednöſch, ga namakajosch
tam, až ſchykno na to že, ab ten Wimožnik mjas
tymi złowezinymi žiſchimi býdlil, ſními hokoło ſchel,
jo ſkuždego duschu bratschojske hobchadaňe měl, ko-
traž jano ktoniu wolna býla. Jo won klapjo do
kuždych žurji, do kuždeje wjazki a budki Won stu-
pijo, do kuždeje hutschobij, teke do teje nejžaloſnej-
ſcheje zo Won nutſch ſchegnusch, gaž Tomu jan te
žurja ūeſamkaſch a ūeſaiveraſch. Gaž iiji jadna
duscha možo groniſch a ſpiwaſch:

„Kak Schi huwitasch debu,
Nejlubſchj Žeſuſ moj?
Kak ſmakaju ſe ſLebu,
Ja bogi gręſchnik twoj?
Och, Žeſuſ huſiweſch duschu
A groń mě ſjawne ſam,
Kak jano zescz nejhufchu
A chwalbu ja ſchi dam!“ —

ga n̄ej notne a třebne, ab pſchafšał, kāku wēru
won ma, abo fu potrej zerkwi won ſe žaržh, —
won ma tu nejstarſchu pſchawu wēru; ta wēr-
noſež jo we n̄om a to nimirne žhivene pſchi n̄om
býdlez.

Gaž th we takem bratschojſtive, we takem nu-
tſchikownem ſwěſtku ſ'thm Wimožnikom ſtojſch a južo
tu ſbožnoſež huzhwasch, doku!ž Togo maſch: že
ga th kſchel hysch? teke ta ſmiersch iiamžo naſ roſ-
dželisch! To jo ta huſcha mudroſež, Togo poſnaſch,
a to tak, až Togo ſapſchinnejojſch, ſe na Nogo po-
wiſniosch a niedajojſch ſe wot Nogo wotryſch. My
ſm̄y jaden duč ſ'Nim. My možom̄y Togo ho-
pſchiniesch a hobojmiesch noz a žeň, južo how we
tom zaſnem žhivenu. Zuž Tesus jo, tam jo tek ta
ſbožnoſež, a joli Won pſchi naſ, ga ſm̄y ſ'Nim
ſbožne, dasch teke býdlimy, žež kuli býlo. Dasch
ſm̄y how abo tam, na ſejmi a ſpod teju ſejmu,
abo na ſebju, ſmyli we Nom, ga ſm̄y ſbožne.
Na tom domě abo tej wjažh, na tom měſcze abo
tej ſy to nelažh. Toli Won jano nam bliſko, joli
Won jano pſchi naſ, hobchadali Won jan ſ'namí
tak dlujko až ſchělo a duſcha ſe želitej, ga ſm̄y
ſchuderkano doma! To te duſche, kenž ſomu wérne
ſu, kótrychž nejwětscha nažeje a nejdlymischy troscht
jo to, až nejſu žedně daloko wot Togo wér-
neje hutſchobh, te maju ſebjo a paradiſ, dasch
ſu, žež kſchě. Lěz teke kužda wot togo Wimožnika
hobgniažona duſcha pſcheze huſnajo a zujo, kāk chuda
a braſchna a ryjna wona jo, glich wona wé, až
jo ſwěſana ſ'Nim a možo k'Nomu ſtupiſch, gaž zo.
Na tom jo jadno wérne gole Bože k'poſnaſchu, a

to jo wèste sname, až nèchten jo stym Wimožni-
kòm swèsaný, gaž kuzdy žen a kuzdu schtundu swja-
šelimi še dopomínejo, až námžo lažasch, ſejzeſch,
hyſch, ſtojaſch, ſpaſch, žeļasch, jefcž a piſch, mimo
až Jeſus ſchylko ſe ſwojima wožyma wizi. Chtož
pač tak ſe žywi, až jomu kuzdy ras hutschoba bijo
a ſhma joko pschebeguijo, gaž ſe myſli: Jeſus ſchi-
ſlyſch, twoj Jeſus na tebe gleda, — tak: kſchec-
zijan, to jo žałoſna ſtworba. Won jo rovny tym
bogim tatařam. Gaž te kſchē mjas ſobu nèzo ſro-
motnego a grëſchnego a žadkawego huwjaſež, ga-
dře ſeju ſwoje pſchibogi a ſtawiju jich wen abo
ſamku jich do ſchpifchki, ab jich zhyneňu ſepſchigle-
dowali. Lej, mlogi kſcheczijan, gaž ten ſebe zo
wjaſbolý a lufchtný žen ſa tym ſwétnym nałogom
a grëſchnym wjaſymom tych žiſhi togo ſwéta na-
porasch, gaž ſtym ſwétom ſobu ženo a ſkola a
rejujo a pijo a grajo a kortujo, ga muſh teč ſchylko
ſabuſch, zož wot ſwojogo Wimožnika jo ſlyſchal a
nahuknuł a uſgonił! Won ſejo teče ſwojogo Je-
ſuſa ſa ruku, huwežo Togo ſteje hutschoby wen,
ſamku te žurja, ab ta duſcha mogala tak pſchawi-
do togo ſwétnego lufchta ſe dasch, a Jeſus — ten
dej wenze ſtojasch! Och, kaka groſnoſež!

Ale kak ſbožnie, kak kſchawne wono jo, gaž tebe
jo hutschobne wjaſele ta myſl: „moj Jeſus mě
wizi, moj Wimožnik na mňo gleda!“ Tam niedo-
naſosch twoju žałoſež a staroſež howaz nizi lubej
a laſnjej, ak k'Nomu. Ty ga wesch, twoj Jeſus
ma lutoscziwu hutschobu, Won wě, kak złowekoju
we nuſh a tužvžy jo hokoło hutschobu, Won ga jo

být ſam chudý a ſromoschony a ſanizovaný, Won
ga jo ſam naſl tu kſchizu a jo ſcherpel tu gorku
ſmiersch. Wono nej žedna bol, žedna staroſež na
ſwěſche, ab Won neivezel, kač wono złowękoju zyni.
A to jo moj troſcht, to mē chloži, to mē mozujo. Moj
Wimožnik ga ſamžo net mē ſabuſch a ſpuſchežiſch!
Schykno, zož mē nuži a ſchischeži, to ja pſchiruzhju
Tomu a Togo woli a tač ſajdu — ſchykne boli!
Ale gaž ja ſe tač ſ'mojim Jeſuſom roſgraňam,
gaž Tomu ſchykno hulizuju a ſkjaržym, ga nezhy-
nim to ſlažkeju myſlu, ale we welikej ponižnoſeži,
kaž to ſe chudemu gręſchnikoju pſchijoſ.

Twoja hutſhoba muſh jo wežech a zusch, až
ty jadnogo Wimožnika maſch, fenž ſtobu hobchada,
tebe naiv ſchych drogach pſchewozijo. A ty muſhysch
młogi žeii a młogu ſchtundu měſch we twojom žy-
weiu, zož tebe jo tač hoſolo hutſhobh, ab howaz
nichten nebyl na ſwěſche, ako ty ſtwojim Wimož-
nikom. To ſu žognowane ſchtundh a zaſh!

Ale wot togo, kaku ſbožnoſež ty hužhwach
wot togo Wimožnika, zo wej mjas ſobu matej,
wot togo ſietrebaſch a ſamžoſch ty kuždemu zło-
wekoju hulizowach, ale zefo jo wono lepej, až ty
tače duchowne naſgoňená ſam ſa ſe hobchujosch.
Teke ſamžo jo jaden na drugem wotgledaſch a
wothuſnusch, zo my na tom Wimožniku manj,
kaku ſbožnoſež my pla Nogo hužhwamj. Won
muſh ſe ſam kuždej duſchý ſjawisch a komuž Won
ſe hyſchci ſejo ſjawil, ten teke ſerofsiuejo a nieho-
pſchiuejo kradu, gab jomu teke ſchykno, zož ſtobn

jo předk schlo we twojom nutšikownem žyvenju,
hulizował a roskładał. Chtož pak také nasgońeňia
ńama, komuž ſe Jefuś hyschezi nejo tak ſjawił, ten
bjatuſ a pschoß a wołaj ſe k'Nomu ſdychujuz̄ a
plakuž tak dlujko, až ten knes ſe jomu ſjawiſo
a ten swěſtke ſnim huzynijo. Potom žywisch ſe
ſNim, dasch jo wedno ab noz̄. Gaž laſujom⁹ Ps.
63, 7: „gaž ja ſe ſpat lagiom, ga ſpominam ja
na Tebe; gaž ja wozuschejom ga powedam ja wot
Tebe“, — ga jo to Dabit wot ſe gronił, Dabit,
kenž dete węzescho, taki gřeschnik won bescho. Glich
wizimy, kak won ſe ſwojim Bogom ſe roſgrania,
kak Bog jomu noz a žeń psched wozyma ſtoj, a
kak jomu jo niehugrońeze wjaſele, ſtym knesom
ſwēſany a hujadnany byſch. Bož Dabit tenzaſ we
starem Testameńsche ſgoni a doſta, won jano ſam
a hyschezi někotare druge woſebne krale a profeth,
— to maju něto we naſhom zaſu ſchylne wérne
žiſchi Bože, niz węzej ako ſatawjoný poſkad, ale ſa
thm nowym Testamentom ako jaden dar, ſchylne
nym hukniſam huzelony. Nět ſmih jaden duch
ſnim ſwēſane a ſroſczone, dasch ſpimy abo žeſam⁹.
Taki swěſtke, take bratschojſtwo a pschijaschelſtwo jo
Won ſe ſwojeju ſchwju a ſinierschu ſaplaſchił. A
ſazoz Jefuś ſwojo žywieńe jo ſaſajzil, to jo węſcze
togo godne, až my ſchylno druge lubej ſpuschezi-
jomy, a do takego swěſtka ſNim ſe dajomy. Na
to muſh naſcha gmejna glēdaſch a na to derbimy
ſchylne žaržasch. Pſcheto ſmih ſNim we pschijaschel-
ſtu, hobchadamy ſnaſchym Jefuſom, ga buwamy
wotednia ku dñiu Tomu rownejsche we naſchych stat-
kach, ſłowach a myſlenach. Tak hupaſzom⁹ a hu-

beliny kuzdy žeń naschu nezysku draſtivu we Togo
ſchwi, tak roſcjomu ſa naſchym nutſchikownem zlo-
weku a pſchijomu k'nebjaſkim moſam, ſchělo a du-
ſcha ſe wotnowijo a huſivewſchijo a huſivetlijo.
Togo ſwetlo naſ tak pſchejzo, až ta gręſchna ſchani-
noſcz ſe wezej a wezej miňo. Tak dlujko pat, ač
jadna duſcha tu bliſkoscz togo Wimožnika niezujo
a ſe ho to wele nieſtara, lež Jefuš k'nej pſchijzo ab
niepſchijzo, lež ſe ſ'Rim pora a roſgraia abo niž,
tak dlujko nej twojo zeļo kſchęſcjiſtaſtwo ſowſchym
k'nizomu a twojo zeļe huſivewſcheinie nej togo ſpom-
nieſcha godne! —

Jefu, pſchijž žgan ſam fu mne,
Wostań we miňo hobſtawne;
Mojej duſchy nejdroschý,
Pſchijž, moj pſchijaschel ſlodſchý.
Towſhnt ras ſchi požedam,
Druge wjaſele niamam;
Togdla zesto wołaju:
Och, pſchijž fu miňo, moj Jefu!
Žeden luscht nej na ſweschę,
Kenž mér dawal hutschobę.
Twojo we miňo býdlenie
Žaržym ja ſa wjaſele.
Schyfničh jaſzelow kſchafnoſcz,
Zeleg' nebja wjaſeloscz
Miňo Lebę, moj Jefu,
K'Boqu mē niepſchivędu.

Schischezann met Müller a ja g. M. Brandta w'Gheichebusn.

Freie Universität Berlin

1522070/188

